

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 21 maart 2013

MEDITATIE

Jezus door Petrus verloochend

1. Petrus volgt

Kortgeleden nog maar is Petrus gewaarschuwd. In de avond voorafgaand aan de nacht waarin de Heere Jezus gevangen genomen en ter dood veroordeeld wordt, is de Heere Jezus tegenover Petrus duidelijk: Hij zal in de komende uren een prooi zijn voor de satan (31-34).

Nu is het enige tijd later. De Heere Jezus is in Gethsémané gevangen genomen en wordt in de donkere nacht meegevoerd. En Petrus volgt van verre. De plicht van de liefde eiste immers van Petrus om zijn Meester te volgen? Petrus had immers alles aan Hem te danken? De Heere Jezus riep Petrus van achter het visnet aan het Meer van Galilea. En daarna heeft hij gedurende de omwandeling van de Heere Jezus een onvergetelijke tijd gehad. Kind van God: wanneer de Heere goed voor u geweest is onder de bediening van Woord of sacra-

En de Heere Zich omkerende, zag Petrus aan; en Petrus werd indachtig het woord des Heeren, hoe Hij hem gezegd had: Eer de haan zal gekraaid hebben, zult gij Mij driemaal verloochenen. En Petrus naar buiten gaande, weende bitterlijk.

Lukas 22:61, 62

ment, er onderwijs werd genoten aan Zijn voeten en niemand werd gezien dan Jezus alleen: wat kan in zulke gemoedsgesteldheid de liefde overvloedig werkzaam zijn en wat zouden we dan graag daarin blijven!

Maar vervolgens is het hier ook: nieuwsgierigheid. Dat lezen we immers in de beschrijving van deze geschiedenis bij de evangelist Matthéüs. Petrus volgt en zit straks in de nabijheid van de zaal van de hogepriester waar het proces tegen Jezus wordt gevoerd 'om het einde te zien'. Bovendien: Petrus had gezegd te volgen en dat zal hij dan doen ook! Ondanks de ernstige en indringende waarschuwing door de Heere Jezus gaat Petrus toch door! Wanneer op de woorden van de Heere Jezus geen acht wordt geslagen en het gebed niet wordt betracht (40), dan ligt iedereen en in het bijzonder Gods kind, voor de grootste gevaren open.

2. Petrus valt

De groep met de Heere Jezus erbij is inmiddels via de binnenplaats de zaal van de hogepriester binnengegaan terwijl de dienaars van de hogepriester achter blijven op de binnenplaats. In de koude voorjaarsnacht maakt men een vuur op de binnenplaats om

zich te warmen. Petrus is erbij en satan stelt hier alles in het werk om Petrus ten val te brengen en zo Christus' werk als Middelaar ten opzichte van Petrus ongedaan te maken. Drie keer achter elkaar wordt Petrus herkend als één van Jezus' discipelen en drie keer verloochent hij Zijn Heere en Zaligmaker, zelfs met eedzweren en vloeken: Wanneer vervolgens bij de derde verloochening de haan kraait, dan is toch gebeurd waarvoor Petrus net door de Heere Jezus zo ernstig werd gewaarschuwd!

Er zit in de zonde blijkbaar een proces, de zonde is een hellend vlak. Jonge mensen: je Bijbel moet open blijven! En je handen gevouwen en je knieën gebogen! En wanneer Petrus hier nooit had moeten komen omdat dit de werkplaats van de satan is en Jezus een zeer ongewenste Gast - stel je zelf dan maar de vraag bij alle plannen die je maakt en de voornemens die je hebt: kan Jezus er bij zijn? Als dat niet het geval is, dan weet je gelijk genoeg. En kinderen van God: waar gaat het hier verkeerd? Petrus vergeet de woorden van de Heere, onderschat op een naïeve manier de macht van de zonde, zoekt onnodig het gevaar op en dan valt hij. Wat hebben Gods kinderen steeds weer die genade nodig waardoor het tere gemeenschapsleven met Christus niet verbroken wordt. Om van daaruit in gebed te leven bij alle woorden die uit de mond van God uitgaan. Want dat bewaart voor zoveel zonden. En wat zijn ook de kinderen van God in zichzelf moeilijk lerende kinderen op de school van Gods genade, wat zijn ze hardleers. En wat is de Heere barmhartig en genadig, lankmoedig en weldadig en groot van goedertierenheid!

3. Jezus richt op

De haan kraait en dan blijkt dat in de aangrenzende zaal van Kajafas alles gehoord is! En de Heere Zich omkerende, zag Petrus aan. Dat is hier de blik van de Heere, de Kurios. Dat is de Naam waarmee Zijn macht en bevoegdheid in hemel en op aarde wordt aangeduid. En deze macht en

Inhoud

- 1 Jezus door Petrus verloochend
- 2 Commentaar:
Haren en de morele vakantie
- 3 Spreuken:
Het belang van de wijsheid (6)
- 4 Curatorium van de Theol. School
- 5 Verhalen van vroeger (3)
- 5 Even maar...
- 6 Onze gezinnen
- 7 Gedichten van 'meester Droogers'
- 8 Hier is een jongken...
- 9 Hij kwam, las en ging weer heen
- 11 In goede orde
- 12 Boekennieuws
- 12 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten

91e jaargang

Nr. 25

bevoegdheid blijkt bijzonder in dit ogenblik, want door deze ene blik houdt de Kurios Zijn Petrus vast, ook al balanceert hij op het randje van de afgrond. En deze blik verbreekt en verbrijzelt. En Petrus naar buiten gaande, weende bitterlijk!

Kent u deze blik in de ogen van de Heere? Kind van God: wat zag u in dat tere ogenblik, toen in de nacht van uw verlorenheid en schuld de blik van de Heere zich kruiste met die van u? U zag er de gloed in van Gods deugden. Gods rechtvaardigheid en heiligheid. Gods barmhartigheid en genade. Maar vooral: onpeilbaar diepe en ondoorgrondelijke liefde! Toen deze blik zich kruiste met die van u, toen kwam daar zoveel in mee! Toen werd er iets aan uw ziel verklaard van

Gods onbegrijpelijke zondaarsliefde om Christus' wil! Dat was de blik waardoor deze liefde als een golf u overstroomde: Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid. En wie zal de diepte in dat wonder ooit kunnen peilen? En laat het dan eens tot bemoediging en vertroosting zijn, dat ook de volharding der heiligen een zaak is van Gods eenzijdige genade (DL, hoofdstuk 5, paragraaf 6)! Hij weet waar Hij aan begonnen is en Hij laat niet varen het werk dat Zijn hand begon! Zo dan, die meent te staan, zie toe dat hij niet valle. En bidt, dat hij niet in verzoeking komt.

Terneuzen,

ds. R.A.M. Visser

COMMENTAAR

Haren en de morele vakantie

Door het gebruik van de sociale media als Twitter en Facebook is het kennelijk mogelijk om grote massa's jongeren op de been te krijgen. Zo bleek tijdens de rellen in Haren van september vorig jaar. Duizenden jongeren kwamen naar het Groningse dorp en zetten de boel daar op stelten. Het is geen incident. De jongeren vierden daar hun morele vakantie.

Tijdens een morele vakantie onttrekken jongeren zich tijdelijk aan maatschappelijke normen. Zij vertonen onbezonnen, ontremd en ontregelend gedrag. Zij doen dat niet uit onvrede, maar om intense ervaringen te beleven, zo stelt de socioloog Weenink in Sociologie Magazine van maart 2013. Het kan zo weer gebeuren. Niet voor niets houden ordehandhavers hun hart vast als ze denken wat er op 30 april bij de inhuldiging van Koning Willem Alexander allemaal mis kan gaan.

Ongetwijfeld heeft het gebeuren in Haren zijn massale trekken gekregen door de sociale media. Er is al veel geschreven over de afstand die er is tussen de jongeren en politie en bestuur als het gaat om de kennis, het gebruik, de invloed en het beheersen van de sociale media. Daar wil ik het nu niet over hebben. Ook niet over de

vraag of de burgemeester van Haren zou moeten opstappen.

Saai

Wat drijft echter deze jongeren? In het algemeen waren het geen hooligans die het geweld in Haren op hun geweten hebben, zo blijkt uit de rapportage van de commissie-Cohen. Ook al zullen, daar twijfelt niemand aan, wel

hooligans onder het gewelddadige publiek gezeten hebben, toch is er iets anders aan de hand. In een toelichting stelt socioloog Weenink dat veel mensen en vooral jongeren het leven vandaag maar rationeel en saai vinden. Er is niets te beleven. Daarom ga je op zoek naar iets wat je een kick kan geven. Daarom zijn films waarin veel geweld voorkomt zo populair. Daar gebeurt tenminste wat. Dat brengt je in een staat van opwinding. Omdat het leven zo saai is, zoekt men op een andere manier bevrediging van het verlangen naar intense lichamelijke en emotionele ervaringen. Het is spannend om ook zelf de grenzen te overschrijden en voor een ogenblik afscheid te nemen van geldende normen en waarden. Zo nu en dan moet je toch, wat men noemt, een morele vakantie houden. De manier waarop jongeren zich uitleven aan de kusten van Spanje is daar een voorbeeld van. Het groepsgevoel, gevoed door overvloedig alcoholgebruik, geeft een idee van dominantie. Je kunt doen wat je wilt. Je bent bijna onaantastbaar. Ook in het vernielen van andermans eigendommen.

Intens verlangen

Een verlangen naar intense lichamelijke en geestelijke ervaringen. Ik herinner me een artikel uit de Volkskrant van jaren geleden. Daarin zegen een paar twintigers dat ze afgekeerd hebben met de illusies van de voorgaande generaties en dat ze leven als momentistische jongeren met en op de chaos, zonder er enige orde in te scheppen. Wezenlijk kenmerk van

Het is spannend om ook zelf de grenzen te overschrijden en voor een ogenblik afscheid te nemen van geldende normen en waarden.

Het belang van de wijsheid

deze cultuur is dat men leeft zonder verantwoordelijkheid te dragen. Men leeft van hoogtepunt naar hoogtepunt en daartussen zit de grauwe sleur van de dagelijkse werkelijkheid. In deze wereld leven wij. In deze wereld ontstaan rellen zoals in Haren. Het verlangen naar intense lichamelijke en geestelijke ervaring wordt slechts op de hoogpunten van het leven bevredigd.

In deze wereld leven ook onze jongeren. Zij ervaren ook de leegte van het bestaan. Gelukkig als ze er voor worden bewaard die leegte op te vullen met het zoeken naar allerlei bijzondere ervaringen. Maar in een maatschappij en in een omgeving waarin jongeren maar weinig merken van mensen met echte geestelijke ervaringen, is het geen wonder dat ze gaan zoeken naar waar dat wel te vinden is. Sommigen zoeken het in de wereld. Anderen in een godsdienst waar gevoelige ervaringen op geestelijk gebied worden beschouwd als het ware, maar waardoor de geestelijke leegte ook niet wordt opgevuld.

Zo predikt Haren ons ook de schuld van de kerk. De bevinding der heiligen die gegrond is in het Woord van God, maakt jongeren jaloers. Niet allerlei geestelijke ervaringen die uit de mens voortkomen, maar die door de Geest Gods gewerkt worden in het hart, kunnen de leegte opvullen. Daarom mogen we onze jongeren opwekken om de Heere te zoeken. Zijn dienst is een liefdedienst. Dan heb je in de werkelijkheid van je bestaan, die je misschien ook wel als grijs en saai ervaart, iets wat je niet meer zal worden afgenomen. Het leven van hoogtepunt naar hoogtepunt van de zogenaamde momentistische jongeren, geeft slechts voor zeer korte tijd bevrediging, maar de kater is des te heviger.

Dominantie

In het hele gebeuren in Haren wordt ook genoemd dat het samen in een groep uit zijn op vernielingen en dat je die naar het lijkt ongestraft kunt uitvoeren, een gevoel van dominantie geeft. Je stijgt boven jezelf uit. Je kunt eens helemaal uit je dak gaan. Anderen kijken er naar. Juichen je misschien ook nog wel toe. De mens ten voeten uit. De mens na het paradijs, die als God wil zijn. Arme mens. We kunnen er van leren: Geen meerder goed HEER', Gij mij geven meugt, dan dat Gij mij vernedert en maakt kleine.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

'Welgelukzalig is de mens die wijsheid vindt, en de mens die verstandigheid voortbrengt.'

Spreuken 3:13

In de eerste hoofdstukken van het spreukenboek komt de wijsheid vaak aan de orde. Echte wijsheid komt van Boven. Christus is de Wijsheid. Maar Salomo bedoelt ook de levenswijsheid. Met deze betekenissen is de kern van de wijsheid aangegeven.

Dit wordt onderstreept in het vervolg van het derde hoofdstuk. In de verzen 13-18 gaat het over de waarde van de wijsheid voor de zoon. Dit gedeelte begint en eindigt met het woord 'welgelukzalig'. De mens in onze maatschappij streeft naar het geluk. Alles wordt gedaan om gelukkig te worden. Geld en goed zijn daarbij heel belangrijk. Wie geld heeft, heeft zo'n beetje alles wat je op deze wereld kunt krijgen.

Salomo gaat echter verder. Wijsheid is belangrijker dan zilver en goud (vers 14). Het is kostbaarder dan edelstenen en onvergelijkbaar belangrijk (vers 15). In 1 Koningen 3 heeft Salomo gekozen voor de wijsheid boven alle andere dingen. In de voortgang van zijn levensjaren blijft hij bij die keus. Dit is niet vanzelfsprekend. Je ziet vaak dat het materialisme toeneemt met de jaren van leven. Als kind hadden we misschien nog weleens indrukken van dood en eeuwigheid. De zorgvuldigheden van het leven hebben deze gedachten verdrongen. Geld en goed zijn misschien te belangrijk geworden. Het Woord van God blijft wijzen op het belang van de wijsheid, uitwendig en geestelijk.

Salomo bleef dit beseffen bij het klimmen van de jaren. Paulus heeft dit ook gezien toen hij schreef aan de gemeente van Filippi: 'Maar hetgeen mij gewin was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht. Ja, gewisselijk, ik acht ook alle dingen schade te zijn, om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, mijn Heere; om Wiens wil ik al die dingen schade gerekend heb, en acht die drek te zijn, opdat ik Christus moge gewinnen' (Fil 3:7,8). Hij erkende daarmee de grote waarde van Christus. Zonder Hem kon hij niet leven.

Wat heeft voor ons de hoogste waarde? De spreukendichter vergelijkt de wijsheid met een vrouw die in haar rechterhand de zegen van een lang leven heeft. In haar linkerhand zijn rijkdom en eer. Zij gaat haar leven in liefde en vrede (vers 17).

Het belang van de wijsheid is er niet alleen voor de mensen, maar ook voor God. Daarover gaan de verzen 19 en 20. Hij heeft door deze deugd de aarde geschapen. Wijsheid is van groot belang voor de mensen en voor God. Welke betekenis heeft het voor ons?

Poortugaal, ds. C. Neele

Curatorium van de Theologische School

Van **maandag 27 mei t/m woensdag 29 mei 2013** hoopt het Curatorium van de Theologische School te vergaderen. Deze dagen zijn bijzonder bestemd om die personen te horen die begeren toegelaten te worden tot het volgen van de lessen aan onze Theologische School. De God aller genade betone in deze (voor onze gemeenten) zo belangrijke dagen ons in Zijn gunst te gedenken.

De Koning van de Kerk mocht ons nog mannen toeschikken met Zijn rechterhand.

De tijd, waarin we met onze gemeenten staan, is vol van zorg. Er is sprake van verval en afval, liefdeloosheid, wereldgelijkvormigheid en een beredeneerde godsdienst.

Maar de Schrift zegt: *Zie, Ik zeg u: Heft uw ogen op en aanschouwt de landen, want zij zijn alrede wit om te oogsten* (Joh.4:35).

Verschillenden van onze predikanten zijn de leeftijd van zestig jaar gepasseerd. En tot de uitbreiding en instandhouding van Zijn Koninkrijk kan het predikambt niet gemist worden! Het Formulier tot bevestiging van de Dienaars des Woords zegt: 'Uit deze dingen kan men zien welk een heerlijk werk het herdersambt is, nademaal zo grote dingen daardoor uitgericht worden; ja hoe gans noodzakelijk het is om de mensen ter zaligheid te brengen. Hetwelk ook de oorzaak is waarom de Heere wil dat zulk een ambt altijd zal blijven'

In het midden van de gemeenten, maar ook persoonlijk, mocht wel een gedurig gebed opgaan, tot het welzijn van Sion en tot de uitbreiding van het Koninkrijk Gods.

Van onze kant zijn er geen redenen, immers alles getuigt tegen ons. Maar naar Zijn eeuwig welbehagen mocht God opstaan en Zich

over Sion ontfermen.

'Herdenk de trouw, aan ons voorheen betoond; denk aan Uw volk, door U vanouds verkregen; denk aan Uw erf, het voorwerp van Uw zegen, aan Sions berg, waar G' eertijds hebt gewoond' (Ps.74:2)

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen.

Bij de aanmelding dient *de volgende procedure* te worden gevolgd:

- 1) u meldt u aan bij uw kerkenraad (voorwaarde: minstens één jaar belijdend lid zijn van onze Gereformeerde Gemeenten).
- 2) indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u *persoonlijk* overhandigd.
- 3) een brief met het bijgevoegde attest wordt *door u* verzonden en moet vrijdag 26 april 2013 in het bezit zijn van onze secretaris.

Aan de kerkenraad wordt *daarna* een formulier toegezonden, dat *volledig* en *zorgvuldig* dient te worden ingevuld.

Uzelf wordt ook een formulier toegezonden waarop de van belang zijnde persoonlijke gegevens door u worden verstrekt.

Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consulent duidelijk te worden weergegeven.

Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk adres en op welk tijdstip

hij verwacht wordt om gehoord te worden.

Alle correspondentie moet worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

Ds. M. Karens
Sigmondstraat 49
4251 ZA Werkendam

In deze oproep is begrepen het uitzien naar mannen die (na opleiding) als zendingspredikant mogen uitgaan. De nood dringt ook voor de verschillende zendingsgebieden!

Of zo het mogelijk zou zijn om te dienen onder het Joodse volk, de beminden om der vaderen wil. "*En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde zijn.*"

De curatoren bevelen zich, met de docenten en de studenten, bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen.

Namens het curatorium,
Ds. J.J. van Eckeveld, *voorzitter*
Ds. M. Karens, *secretaris*

Verhalen van vroeger

'Heere, behoed ons, wij vergaan!'

Cornelis Willem Herman Eijgeman (1845-1914) was in zijn jonge jaren boerenknecht geweest; later had hij in Achterberg een winkel. Vanaf 1876 sprak hij in diverse plaatsen een stichtelijk woord en ook gaf hij catechisaties. Hij stelde zijn levensverhaal op schrift, waaraan het volgende ontleend is. Eijgeman hoorde het verhaal van de schipper toen hij ongeveer twintig jaar oud was.

'Zo waagde ik het ook om naar het gezelschap te gaan, dat 's zondagsavonds in de consistoriekamer bijeenkwam.

Ik zorgde er wel voor dat ik zover wegkroop, dat de leraar mij niet zag. Hij liet mij dan ook met rust.

Eén van de gesprekken die zij daar onder elkander voerden, wil ik doorgeven. Het kon zijn nut nog eens hebben. Het gesprek ging over de kerkelijke toestand. De één zei dit en een ander dat. De leraar deed al het mogelijke het zijne te sparen, maar er kwam geen voldoende verklaring. Nu was er ook een schipper in het midden en aan hem werd verzocht zijn mening te geven. Hij wilde dit eerst niet doen, maar

uiteindelijk begon hij te spreken. 'Ik zal', zo begon hij, 'een voorbeeld geven. In mijn gedachten zie ik midden in de Noordzee een eiland liggen. Ik zie vele roeiboortjes met mensen erin. Allen roeien met kracht om dat eiland te bereiken. In het ene bootje zitten Ledeboerianen, in het andere Afgescheidenen en in de derde Nederlands Hervormden, enzovoorts, van alles wat. Tot elkaar roepen ze: 'Kom over tot ons'.

Dat gaat goed met mooi, zonnig weer en stille, gladde zee. Maar opeens ontstaat een woedende orkaan, die al de roeiers en roepers ondersteboven werpt. Allen worden drenkelingen, worstelend met de woedende golven. En daar hoor ik uit de woeste golven een jammerkreet opkomen: 'Heere, behoed ons, wij vergaan!' 'Ziedaar de kerk', zei de man.

De leraar keek voor zich en zweeg.

Even maar...

Twaalf Artikelen

U weet wel, dat we drie 'oude' belijdenisgeschriften hebben. 'Oud' omdat ze uit de eerste eeuwen van de christelijke kerk dateren. Het zijn: de apostolische geloofsbelijdenis, de geloofsbelijdenis van Nicéa en de geloofsbelijdenis van Athanasius. Deze belijdenisgeschriften verschillen van de drie formulieren van enigheid doordat ze korter én van oudere datum zijn. (De drie formulieren van enigheid zijn uit respectievelijk 1561, 1563 en 1618/19). De *inhoudelijke eenheid* in belijden met de drie formulieren is echter duidelijk. De drie 'oude' algemene belijdenissen worden daarin genoemd en als gezaghebbend aanvaard. Lees de slotzin van de NGB art. 9 en de uitwerking van de Twaalf Artikelen in de Heidelbergsche Catechismus vraag 22 tot 58.

In de eeuwen waarin de algemene belijdenissen zijn ontstaan, kregen ze de naam 'symbool'. Dit woord betekent 'kenmerk of herkenningsteken' en werd zo gebruikt als aanduiding van de geloofsleer. Dit woord 'symbool' wordt nog altijd gehanteerd. Symboliek is namelijk in de theologie de bestudering van

belijdenisgeschriften. Aanzetten tot symboolvorming komen we in het Nieuwe Testament al tegen (zie Matth. 16:16, 1 Kor. 12:3b en 1 Kor. 15:3 en 4). Van de drie oudste belijdenisgeschriften is de apostolische geloofsbelijdenis het oudste. Het ontstaan is niet met een jaartal aan te geven. Deze belijdenis heeft gedurende de eerste eeuwen van onze jaartelling een ontwikkeling doorgemaakt tot de vorm die ze nu heeft en zoals ze meestal in de zondagavonddienst wordt gelezen. Aan het grondpatroon, dat uitgaat van de drie-enige God, werden telkens nieuwe elementen toegevoegd.

Uiterlijk in het jaar 500 kwam deze ontwikkeling tot een definitieve afsluiting. Er zijn daarom ook geen namen van auteurs te noemen. Dat de twaalf apostelen ze met elkaar zouden hebben geschreven werd in de Middeleeuwen geloofd, maar dat is fantasie. De naam 'apostolische geloofsbelijdenis' wil aangeven, dat deze belijdenis een samenvatting is van de prediking en de leer van de apostelen. Eigenlijk wordt hierin het allerbelangrijkste uit de hele Heilige Schrift samengevat. De oudste vorm van deze belijdenis, die ons bekend is, dateert al

uit het begin van de tweede eeuw. In het grondpatroon is duidelijk de leer van de Vader (artikel 1), van de Zoon (artikel 2 tot 7) en van de Geest (artikel 8 tot 12) herkenbaar. Dit is ontleend aan de bediening van de Heilige Doop met de formule die de Middelaar in Matth. 29 vers 19 gaf: 'dezelve dopende in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes'. Met daarbij de uitdrukkelijke opdracht: 'lerende hen onderhouden alles wat Ik u geboden heb'. Dáárom wordt er catechisatie gegeven. Daarbij gaat het er niet om dat ambtsdragers gedoopte jongeren kunnen bekeeren. Maar wel, dat zij hen 'leren te onderhouden *alles* wat Ik u bevolen heb.' Was dat merkbaar tijdens het afgelopen seizoen? Bij catecheten, ouders en jongeren? Hebben ze de kernzaken van het werk van een drie-enig God - in Wiens Namen zij gedoopt zijn - werkelijk meegekregen? Voor hun reis door de tijd - ook voor de komende maanden - naar de eeuwigheid? Op Christus' opdracht volgt gelukkig een belofte: 'En zie, *Ik* ben met ulieden al de dagen tot aan de volinding der wereld. Amen.'

v. A.

Onze gezinnen

Het is de bedoeling dat in de komende tijd om de paar maanden een artikel verschijnt in De Saambinder over onderwerpen, waarmee onze gezinnen te maken hebben. De artikelen worden geschreven door leden van de Werkgroep Gezin. Deze werkgroep ressorteert onder het Deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs.

De grens

We weten het misschien nog wel. Het passeren van de landsgrens. Het gaf toch wel een beetje spanning. Of je nu richting Duitsland of België ging, je moest stoppen bij de douane, je paspoort laten zien en maar hopen dat alles goed was om door te rijden.

In 1993 is dat veranderd. Vanaf dat jaar is er een vrij verkeer van personen, goederen, kapitaal en diensten binnen de lidstaten van de Europese Gemeenschap. Nu hoef je niet meer te stoppen bij de grens. Je 'vliegt' door, het enige wat je soms nog net ziet, zijn de blauwe borden met de gele sterren. Je beseft niet meer dat je over de grens bent gegaan... Je staat er niet (bij) stil.

Verlegde grens

Nadat er een grensrechter is doodgeslagen, laait de discussie over *opvoeding en gezag* weer in alle hevigheid

op. Minister Plasterk wil dat we onze kinderen beter opvoeden. De humanistische PvdA-minister zegt: 'De moderne opvoeding is te vrij. Het ontbreekt aan grenzen, normen en waarden en dat leidt tot wantoestanden'. Daar zijn de meeste ouders het mee eens, maar van zichzelf vinden ze dat ze het wél aardig doen. Ouders streven al jaren niet meer naar een gehoorzaam kind, maar naar een kind dat stevig in zijn schoenen staat.

Die trend is sinds 1983 alleen maar sterker geworden: eigenschappen als gehoorzaam, bescheiden en ijverig hebben afgedaan. Op nummer 1 staat nu eerlijkheid. Daarna volgen: rekening houden met anderen, rechtvaardig, verantwoordelijk, behulpzaam, zelfstandig en open zijn. Ook kritisch, zelfbewust en actief zijn scoren hoog. Deze uitkomsten dringen ons tot zelfonderzoek. Is gehoorzamen niet meer van groot belang en van invloed op al die andere genoemde opvoedingsaspecten?

In liefde gehoorzamen is dan natuurlijk veel meer dan uiterlijk luisteren naar wat ouders zeggen. Waar gaat het óns om in de opvoeding? Welke idealen streven wij na voor ons kroost? Nemen wij ongehoorzaamheid voor lief, als we maar een goede relatie met hen hebben? Of is, als ze volwassen zijn, een goed gezinnetje en een

mooie carrière voor ons hoofddoel geworden? Hebben wij onze grenzen onbewust, onder invloed van het moderne, seculiere denken, ook verlegd? Dit alles vraagt om een eerlijk antwoord.

We kunnen bij gehoorzaamheid en het verleggen van de grens ook aan koning Rehabeam denken (2 Kron. 10:6-9). De zoon van Salomo staat aan het begin van zijn regering. Hoe zal hij omgaan met de gehoorzaamheid van het grote, weerbarstige volk? Jeróbeam en 'heel Israël' komen naar hem toe en men vraagt of hij strenger of milder zal regeren dan zijn vader. Rehabeam vraagt advies aan zijn oude raadslieden. Moet ik strenger of milder regeren dan mijn vader Salomo? Zij adviseren: wees goed, vriendschappelijk en weldadig, dan zal het volk je altijd tot een trouwe knecht zijn. Is dit een slap advies?

Geven zij toe aan het drammerige volk? Of is het juist tactisch om mild te beginnen en het volk voor je in te winnen? Ik denk van wel. Dit hoeft zijn koninklijk gezag niet aan te tasten. Rehabeam luistert echter naar zijn jonge vrienden. Zo heeft de Heere het bestuurd. Zij adviseren hem om het volk heel stevig aan te pakken. Gelijk laten merken dat jij baas bent. We weten hoe dit uitpakt.... Het volk valt van hem af en het rijk scheurt.

Terug naar het gezin. Een verstandige, positieve, open, inlevende toenadering tot uw kind hoeft de gehoorzaamheid niet in de weg te staan. Maar, gehoorzaamheid blijft wel degelijk een Bijbels opvoedingsdoel. We mogen de grens niet verleggen.

Over de grens

Het beeld heeft het woord verdrongen. Ook onder ons? In 1896 wordt de eerste film in Nederland vertoond. Pas in 1927 voor het eerst met geluid. Televisie en video volgen. Vijftienvijftig jaar geleden bekijkt in de reformatorische school een commissie vooraf of de video, die de docent wil laten zien in de klas, wel echt noodzakelijk is voor de kennisoverdracht.

Dat is nu sterk veranderd. Uw zoon komt ermee thuis en zit in klas drie van het voortgezet onderwijs. De leraar heeft het laten zien. 'En leerzaam dat het was...!' Het gaat om een aflevering van Paul & Witteman. Johan Huijbers, bouwer van de "Ark van Noach", discussieert daar met Midas Dekkers, een bekend bioloog en schrijver over schepping en evolutie. De docent heeft de uitzending aan zijn leerlingen laten zien. 'Jongeren moeten we-

Gehoorzaamheid blijft wel degelijk een Bijbels opvoedingsdoel. We mogen de grens niet verleggen.
Foto: Grensovergang Helmstedt-Marienborn.

ten wat er speelt. Een zinvolle discussie, ze leren hoe je je moet verdedigen tegenover andersdenkenden'.

Huibers blijft in het tv-gesprek rustig, standvastig en scherp. Hij verdedigt de schepping, terwijl Dekkers daar niets van moet hebben. Hij spreekt denigrerend over de Schepper... Spottend. Kun je dit aanhoren? Moet je dit zien om te weten hoe de wereld over God en de schepping denkt?

Natuurlijk is het goed dat leerlingen in het voortgezet onderwijs en ook

Een verstandige, positieve, open, inlevende toenadering tot uw kind hoeft de gehoorzaamheid niet in de weg te staan.

kinderen thuis begeleid geconfronteerd worden met zaken die in onze huidige samenleving spelen. Maar als beelden ingaan tegen de geboden van de Heere, dan gaan we over de grens. Dan wordt het heilige geschonden en breken we meer af dan dat jongeren houvast wordt geboden. Juist, nu ze staan in de branding van het leven. Bespreek een voorval, zoals hier be-

schreven, met uw zoon en met de docent. We moeten kritisch blijven omgaan met het materiaal dat we gebruiken. Hoe goed bovengenoemde aflevering ook het moderne levensgevoel weergeeft, er zijn zeker in het onderwijs alternatieven te bedenken die minder ver strekken. Laten we blijven zoeken naar een helder, Bijbels zicht op grenzen.

Geen grens

Wat is het moeilijk als je dochter van achttien vrienden heeft met wie ze zo gemakkelijk en snel mee gaat naar een keet. Wat u ook zegt, hoe u ook waarschuwt, ze gaat gewoon haar eigen gang. Niet te stuiten. Nee, het ligt niet alleen aan die vrienden, zij zoekt het ook zelf. Wil gewoon een andere koers. Ontworstelt zich geleidelijk en doelbewust aan het ouderlijk gezag en huis.

Hoe lang doet ze dit al? Hoe is het begonnen? Zou u, als zij nu twaalf was, het anders aanpakken? Kreeg zij voldoende aandacht? Ging u geregeld met haar in gesprek? Zijn de vriendinnen van haar gezellig bij u thuis geweest? Het was voor u een zaak van "bid en werk".

We moeten en mogen ons kind nooit loslaten. Ook al komt zij op zaterdagavond na twaalf uur thuis. Ook al

heeft zij af en toe te veel gedronken. Ook al zijn er voor haar geen grenzen meer... Vanwege de liefdeband zullen we haar blijven opvangen en op geschikte momenten blijven wijzen op gevaar en geluk. Wat kan het moeilijk zijn, mede met het oog op de jongere kinderen in het gezin. Vanwege de voorbeeldfunctie. Ouders die het meemaken, torsen een intens verdriet.

We sluiten af vanuit de Schrift. Om te wijzen op een jonge vrouw die geleerd heeft dat er aan het einde van het leven een grens is. Waar we niet zomaar over heen kunnen gaan. Aan die grens zullen de papieren in orde moeten zijn. Wat zal Naomi veel hebben gebeden met en voor Orpa en Ruth. Op weg naar Bethlehem gaat Orpa bij de grens terug. Ze kan en wil toch niet mee. Voor Ruth ligt dit anders. Ze trekt toch verder met haar schoonmoeder. Ze kan en wil toch niet terug. Verbonden met koorden van liefde aan Naomi, meer nog aan diens God. Wie had ooit kunnen denken dat zo'n heidin de Heere zou gaan dienen? Een verloren en verkoren dochter. Zou er voor diezelfde God ook in 2013 iets te wonderlijk zijn?

Werkgroep Gezin

Gedichten van 'meester Droogers'

Naar Golgotha

Wijze: Mijn Verlosser hangt aan 't kruis

De Verlosser gaat naar 't kruis
om de zondestraf te dragen.
Geselslagen
hebben heel Zijn rug geploegd,
die nu onder 't kruishout zwoegt.

Vrouwen uit Jeruzalem
zien dit en doen niets dan wenen,
gaan zo henen.
'Ween nu over Mij toch niet,
daar 't aan 't groene hout geschiedt!

Hoe zal 't dan met 't dorre gaan?
U moet anders leren treuren,
wil 't gebeuren
voor uzelf en voor uw kind,
dat u ook vergeving vindt.'

't Lijkt of Hij niet verder kan.
Golgotha móét Hij bereiken!
Niet bezwijken!
Een soldaat grijpt Simon aan,
Dwingt zo achter Hem te gaan.

De Verlosser komt aan 't kruis.
Voor Zijn schapen zal Hij geven
zelfs Zijn leven.
Geef dat 't ook mijn harte raakt,
dat Uw lijden zalig maakt.

Hier is een jongskén...

Hier is een jonksken dat vijf gerstebroden heeft en twee visjes; maar wat zijn deze onder zovelen?

Johannes 6:9

De schare die door de Heere met brood en vis werd verzadigd, bestond uit vijfduizend mannen, vele vrouwen en een groot aantal kinderen. Een grote menigte, gekomen om de prediking van Jezus te horen en Zijn wonderen te zien.

Onder hen was ook een jongske. De enige van de duizenden die eten bij zich had. Nee, het was niet veel, slechts vijf broden en twee visjes. Vijf ronde gerstebroodjes, enigszins stug en smakeloos, maar voedzaam. De twee visjes waren gedroogd of gebakken. Johannes, die ooggetuige was, wijst er op dat ze niet groot waren. Hij gebruikt hetzelfde woord dat elders vertaald is met 'enige toespisjes' (Joh. 21:5). Kleine visjes dus, samen met de vijf broodjes een dagrantsoen voor een jongskén.

We mogen denken dat dit jongske daar was zonder zijn ouders. Leefde zijn vader niet meer? Heeft zijn moeder hem die vijf broodjes en twee visjes meegegeven? Is hij met anderen meegegaan? Zat hij tussen die duizenden min of meer alleen? Hoe dat alles ook mag zijn, hij wás er en is er de hele dag gebléven. Hij beluisterde de woorden van de Heere Jezus en zag dat Hij telkens weer Zijn handen uit-

In Zijn handen wordt het geringe veel, het weinige tot overschot - met een waarde van vele honderden penningen.

strekte en vele zieken genas. Wat is er in zijn hart omgegaan? Was het brandende in hem?

De Heere was met innerlijke ontferming over de schare bewogen. Hij wist dat velen een grote afstand moesten afleggen eer ze thuis waren. De zon was aan het dalen. Over enkele uren zou het donker worden. Zou Hij hen van Zich laten gaan met een lege maag? Nee, Hij wist wat Hij doen zou (vers 6). Hij wilde hen brood en vis geven - brood met beleg. Hij wilde hen zóveel geven dat ze allen verzadigd zouden zijn en er twaalf volle korven over zouden blijven. Dat alles zou Hij doen in de weg van een wonder. Hij zou het afgezonderde geslacht bewijzen dat in Zijn handen het minste tot een overvloed wordt.

Wie lette op dat jongske? Eén wist dat hij er was, wie hij was en wat hij bij zich had. Daarom zond Hij Zijn discipelen er op uit om te bezien of er broden waren. Ze zijn heengegaan maar... vonden niets. Nu ja, Andreas had wel een knaap aangetroffen met vijf broden en twee visjes, maar dat beetje voedsel had hij maar niet meegenomen. Immers, 'wat zijn deze onder zovelen?' Slechts vijf en twee. Wat is dat vergeleken bij vijfduizend mannen en nog eens duizenden vrouwen en kinderen? Immers als niets. Maar de Heere beval hem: 'Brenge Mij de zelve hier' (Matth. 14:18^b). Reken niet, maar brenge het op de juiste plaats en geloof alleenlijk! Want wel is vijf en twee als niets ten opzichte van duizenden, maar het wordt álles in Jezus' handen.

De dag was voor de jongen omgevlogen. We mogen denken dat hij door al wat hij gehoord en gezien had zijn eten was vergeten. Dat hij er pas weer aan dacht toen hij Andreas hoorde vragen of er iemand brood bij zich had. Hij bleek de enige te zijn. Inderdaad, het was etenstijd. Of toch niet? Want even later was Andreas er weer en vroeg hem zijn broden en visjes aan hem te geven. En... hij gaf ze. Zeker, ze waren van hem en voor hem,

maar het was *de Heere* Die ze wilde hebben. Gewillig heeft hij ze afgestaan. Wat ermee ging gebeuren wist hij niet, maar dat Jezus ze wilde hebben was hem genoeg. Wilde de Heere eten, hij gaf ze graag...

Onder de duizenden is er nu niet één meer die voedsel heeft. Ook het jongske niet. Maar wat zal hij er op gelet hebben wat er met die broden en visjes ging gebeuren. Hij zag dat Andreas ze naar de Heere bracht. Die nam ze in Zijn handen.

Even later werden de mensen door de discipelen in groepen van vijftig en honderd verdeeld. Ze zaten in het groene gras, in het licht van de ondergaande zon dat weerkaatst werd door het water van het Meer van Galilea. De jongen zag en hoorde dat de Heere zijn ogen opsloeg naar de hemel en dankte. Dankte voor de vijf broden en twee vissen waarvan Andreas had gezegd: Wat zijn deze? Maar Jezus zeggende dit eten en brak de platte koeken in brokken en de visjes in stukjes - al maar door. Wat heeft die jongen wel gekeken. Wat hij zag?

Jezus en een lichtstraal van Zijn goddelijke almacht.

Jezus' handen die brood en vis vermenigvuldigden.

Jezus' handen die brood en vis gáven. Allen ontvingen uit de korfjes van de discipelen zoveel zij wilden. Oók die jongen. Hij had alles gegeven wat hij had, maar kwam niets tekort. Ook hij at en werd verzadigd.

De Heere wilde wat het jongskén bezat in Zijn handen nemen en vermenigvuldigen. Dat beginsel gebruikte Hij tot een overvloed voor allen. Onuitwisbaar is dit wonder in de ziel van het kind gegrift. Al zou hij zo oud worden als Methusalem, hij zou niet moe worden mee te delen wie Jezus is en wat Hij deed. Wie Jezus is en nog steeds doen kan. Ja, zou dit jongske met 'zijn kerkgang' niet eeuwig goed zijn geweest?

Zou dat ook nú nog kunnen gebeuren? Dat voor jongere meisjes en jongens een kerkdienst onvergetelijk wordt. Zeker! Brenge uw kinderen onder het Woord. Ouders, al bent u zelf wettig verhinderd, laat uw kind gaan, desnoods alleen. Wie weet wat de Heere doen zal. Opdat ook van uw zoontje of dochtertje gezegd zal worden: *Hier is een kind dat...*

Zegt u: 'Vanwaar moet het komen, hoe zullen we het onmisbare kunnen kopen?' Is het tekort groot? Zijn

de middelen als niets, de gezondheid zwak? De Heere zegt: Brengt Mij dezelfde hier (Matth. 14:18). In Zijn handen wordt het geringe veel, het weinige tot overschot - met een waarde van vele honderden penningen (Joh. 6:7). Waren die duizenden allemaal bekeerde mensen? Nee, dat is wel gebleken. Maar heeft de Heere één van hen overgeslagen? Bedenk toch dat de Heere een bijzonder oog heeft op gedoopte voorhoofden, op het afgezonderde geslacht, op de kinderen op onze scholen. Wij geven niet graag iets uit handen. Wij zijn mensen die God voor het laatst houden. Maar vraag of Hij het u leren wil: 'Brengt Mij dezelfde hier'. En zeg toch niet: Zou God een tafel kunnen toerichten in de woestijn? (Ps. 78:19^b). Weet ondertussen dat gerstebrood meer is dan wij verdienen. En dat

duizend uitredingen ons niet zullen reinigen van ongerechtigheden. Vele dingen zijn nodig, goed en wonderlijk. Eén ding is allernodigst - hét wonder: 'Maar mij is barmhartigheid geschied'.

*Geef heden ons ons daaglijks brood;
Betoon Uw trouwe zorg in nood;
Gij weet, wat elk op aard' behoeft;
Dat ons dan geen gebrek bedroeft;
Dat nooit Uw zegen van ons wijk;
Die maakt alleen ons blij en rijk.*

*Vergeef ons onze schulden, Heer;
Wij schonden al te snood Uw eer;
De boosheid kleeft ons altijd aan;
Wie onzer zou voor U bestaan,
Had Jezus niet voor ons geleên?
Wij schelden kwijt, wie ons misdeên.*

Genemuiden, ds. C. Hogchem

de Lecture". We lezen ook de woorden: "Mission Evangélique Réformée Néerlandaise". Het is de aanduiding dat het om het gereformeerde zendingswerk vanuit Nederland gaat. Aan de drukke weg naast de leeszaal staat een boekentafel met bijbelse lectuur (als de leeszaal tenminste open is). We gaan het trapje op naar de leeszaal en komen op de veranda waar een houten bankje en een paar plastic stoelen staan. De leeszaalbeheerder zit op een plastic stoel en vraagt of we ook willen zitten. Dit is een belangrijk gebaar waaruit blijkt dat we hartelijk welkom zijn. Als we door de groene ijzeren en bruine houten deur binnengaan, komen we in de salon van de leeszaal. Boven ons zien we aan de lelijke plekken in het plafond dat het dak niet helemaal waterdicht is.

Uitgebreid

Op een klein tafeltje zien we een woordenboek en de Bijbel liggen. Om ons heen zien we boeken en nog eens boeken. Boeken over de gezondheidszorg, verschillende woordenboeken, Franse en Engelse schoolboeken, brochures over landbouw in de tropen en leesboeken.

Het boekenbestand is in deze richting uitgebreid omdat de leeszaal in het verleden bijna geen lezers trok. Een uitsluitend religieuze plek wordt door een moslim nauwelijks bezocht. Nu komen er meer bezoekers. Ook al komen ze niet voor christelijke lectuur, toch worden ze in een gesprek daar wel op gewezen. En, dat is een voorrecht, een aantal maakt er ook gebruik van.

Christelijke lectuur is er volop in de leeszaal. We zien een boekenkast met christelijke boeken (Bijbelverklaringen en dergelijke) in het Frans. Op andere plaatsen in de zaal treffen we Bijbelgedeelten, kinderbijbels en brochures in verschillende stamtalen aan: het Soussou, Landuma, Mogofin, Malinke en Pular. Helaas is er in de lokale talen nog weinig lectuur. De lectuur die er is, zijn voornamelijk vertaalde Bijbelboeken van diverse zendingen en alfabetiseringsboekjes. Een Bijbel en bijbelse vertellingen voor kinderen (van Van Dam en ds. Meeuse) in het Arabisch ontbreken ondertussen niet. Ook cassettes met ingesproken Bijbelgedeelten zijn beschikbaar.

Gezicht

Tot in de wijde omtrek is de "Salle de Lecture" bekend en weet men dat

Hij kwam, las en ging weer heen

Leeszaal in Boké (Guinee) wacht al lange tijd op evangelist

Nauwkeurig bekijkt de jongeman de boekentafel voor de leeszaal in Boké (Guinee). Het is een eerste stap op weg naar het lezen van de Bijbel. Totdat hij de hulp inroept van zijn koranleeraar. Het contact wordt daarop verbroken. Hoe gering ook, maar het zaad van Gods Woord is gestrooid op de akker van zijn hart. Zal het ontkiemen? Dat weet de Heere. Een andere vraag dringt zich op. De leeszaal roept om een evangelist. Boké roept om een zaaiër. Al lang. Al heel lang. Hoe lang nog?

'Zijn de wetten van Mozes (de Tora) te koop?' De leeszaalhulp wijst de jongeman op de Bijbelboeken Genesis en Exodus in het Pular (een Guineese stamtaal) die op de tafel te koop liggen. Ondanks dat dit zijn moedertaal is, kan hij dit niet lezen. De jongeman wil de Tora in het Frans inzien. De leeszaalhulp legt uit dat de boeken van Mozes een gedeelte van de hele Bijbel zijn waarin ook de Inyila (de Evangelieën) staan. Hij wil hem wel de hele Bijbel in het Frans geven.

De jongeman vraagt daarop naar het verschil tussen de Inyila en de Tora. Dit wordt hem uitgelegd. Hij doet of het hem niet echt interesseert en gaat

weer weg. De week daarna komt hij weer langs en gaat de leeszaal binnen om in de Bijbel te lezen. Na drie bezoeken stelt hij een vraag: Waarom wordt er in de Bijbel niet over Mohammed gesproken? Hij krijgt antwoord. De man denkt na en gaat weg. Een tijdje later komt hij met zijn koranleeraar langs en laat hem de boekentafel aan de weg zien. De koranleeraar kijkt naar de boeken maar gaat niet naar binnen. Hierna heeft de man van de Pularstam geen enkel bezoek meer aan de leeszaal gebracht.

Veel herrie

Komend vanuit het centrum van de stad, zien we links het gemeentehuis van Boké. De weg waarlangs we lopen, is druk. Motortaxi's razen voorbij. Ze zorgen de laatste jaren helaas voor veel herrie. We steken voorzichtig het kruispunt voor de leeszaal over en zien op de hoek een vrouw onder een parasol zitten die ijsblokken verkoopt. Ze groet ons vriendelijk. Haar ijsblokken liggen onder een stapel oude zakken.

Dan zien we rechts, een beetje verscholen achter een boom, de leeszaal verschijnen. Op het gebouw staat het Franse woord voor leeszaal: "Salle

Het Deputaatschap voor de Zending ziet het als een voorrecht dat er een leeszaal is in Boké. Al jaren mag vanuit dit gebouw het Woord worden verspreid.

men daar christelijke lectuur kan kopen of via de leeszaal contact kan zoeken met de zending. Het gebouw is zo het gezicht van de zending in Boké. De meeste mensen die naar de leeszaal gaan, zijn bekenden van de leeszaalhulp. Vrouwen gaan bij de leeszaal haast nooit naar binnen.

Enkele malen per week staat er voor de leeszaal aan de kant van de weg een boekentafel met christelijke lectuur in het Frans en verschillende lokale talen en zijn er cassettes te koop met Bijbelgedeelten. Er zijn mensen die van deze boekentafel gebruikmaken. Anderen lopen er met een boog omheen.

Na het vertrek van evangelist Walhout en leeszaalbeheerder Nijssse in 2010 heeft de zending hulp gekregen van twee lokale christenen met een moslimachtergrond. Zij werken een paar dagdelen per week in de leeszaal. Eén van hen is onderwijzer in het middelbaar onderwijs. Hij neemt elke zaterdag vrij van school om in de leeszaal te kunnen helpen. De andere hulp is een jongeman die voor verpleegkundige studeert. Ook hij is een paar keer per week in de leeszaal te vinden om christelijke lectuur te verkopen en een eerste gesprek met mensen aan te gaan. Als mensen interesse tonen, wordt men uitgenodigd voor een Bijbelstudie in het kerkelijk centrum.

Voortgang

Het Deputaatschap voor de Zending ziet het als een voorrecht dat er een leeszaal is in Boké. Al jaren mag vanuit dit gebouw het Woord worden verspreid. En dat in een land waar 85 procent van de bevolking moslim

is en het bijzonder moeilijk is om ervoor uit te komen dat je christen wilt worden.

Tegenstand tegen het werk is er. De vorst der duisternis zit ook in Guinee niet stil. Maar toch, het werk heeft zijn voortgang.

Ondanks de repatriëring van de zendingswerkers Walhout en Nijssse en de ziekte van Ineke Troost vorig jaar mocht het zaaierwerk onder de inwoners van Boké doorgaan. Dat is tot verwondering van het zendingsteam en het deputaatschap. De Heere is niet afhankelijk van mensen. Maar Hij wil ze wel inschakelen als een klein radertje in Zijn raad.

Voelt u het uitzien naar een nieuwe zendingswerker in Boké? Er is zoveel werk te doen. Het werk in de leeszaal is zeker niet het enige. Een zendingswerker zal ook wegen zoeken om Bijbelstudies te doen met belangstellenden en om met hen samen te komen rond Gods Woord. Maar niemand zit daarop te wachten en zal zomaar komen. Een evangelist gaat relaties aan met mensen en probeert hen zo met

het Woord bekend te maken. Het leven met de mensen hoort ook bij de 'taken' van een evangelist. Langs die weg kunnen mensen bij het Woord gebracht worden. Zo komen er nu doordeweeks christenen (voormalige moslims) met enkele moslims die belangstelling hebben samen. Wat zou het groot zijn als dit ook op Gods dag mag gebeuren. Dat vraagt wel een uitlegger van Gods Woord, een Filippus die de kamerling onderwijst.

De deuren staan (nog) open. Hoe komt het toch dat de vacature ook al zo lang open staat? Is er iemand die met een roeping loopt, maar waar de bezwaren overheersen? Die bezwaren kunnen mensen niet oplossen. Maar wel begeren we, opnieuw, de roep aan uw of jouw hart te leggen. Het is geen roep van mensen, maar van de Heere van de oogst. "De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; Bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote" (Matth. 9:37-38).

Deputaatschap voor de Zending

Onbekende Psalmen

De reformator Luther schreef dat ons in de psalmen een blik gegund wordt in het hart der heiligen, zowel in de vreugde van de lof- en dankpsalmen als in de diepe klachten van de klaagpsalmen. "Waar toch vindt men teerder klanken van blijdschap, dan die in de Lof- en Dankpsalmen ruischen? Dáár ziet gij alle heiligen in 't hart, als in een prachtige tuin, ja, als in een hemel, waar fijne, heerlijke bloemen ontluiken van allerlei schoone, blijde gedachten aan God en Zijn weldadigheden. En wederom, waar vindt gij dieper, aandoenlijker woorden der treurigheid, dan die in de Klaagpsalmen weenen?"

De zeer weinig gezongen Psalm 88 is een klaagzang, waarvan Matthew Henry heeft gezegd, "dat deze één der treurigste van al de psalmen is, die niet eindigt zoals de treurpsalmen gewoonlijk eindigen, met een vooruitzicht op vertroosting en blijdschap, maar van het begin tot het einde is het een en al wee en ellende." Hij voegt hier nog aan toe dat "zij die in benauwdheid van geest zijn deze psalm kunnen zingen met gevoel, die het niet zijn, behoren hem te zingen met dankbaarheid, God lovende dat zij zich niet in die toestand bevinden."

Ook al zou de inhoud van een psalm ons niet zo "liggen" qua inhoud en/of melodie, 't betaamt ons toch ook dergelijke psalmen aan te heffen. De dichter Heman mag toch zeggen: 'o HEERE, God mijns heils'. Zelfs in de duisternis en diepten het mijnen des geloofs!

Raadpleeg ook wat het RD van gisteren, woensdag 20 maart, op pagina 2, over de onbekende Psalm 88 opmerkt.

v. A.

In goede orde

Ambtsdragers dienen van verschillende zaken op de hoogte te zijn. Toerusting is beslist noodzakelijk, zeker vandaag.

Maar uiteraard niet het enige waarover het gaan moet. Onderzoek van Gods Woord, van de gereformeerde belijdenis, van de Schriftuurlijk-bevindelijke waarheid is voortdurend nodig. Iedere ambtsdrager onder ons zal toch wel een en ander hebben staan en gelezen van ds. G.H. Kersten. Maar ook andere werken als het "ABC des geloofs" en de "Eigenschappen des geloofs" van Comrie, de "Viervoudige staat" van Boston, de "Redelijke Godsdienst" van Brakel. Er is natuurlijk meer te noemen.

Het is voor een ambtsdrager altijd nuttig de Acta van de laatstgehouden Generale Synode(n) eens door te lopen. De aandacht mag ook wel gevestigd worden op "Louter genade". Dat is een uitgave van onze GS van 2001 betreffende enkele actuele punten van de leer. In dit boekje gaat het speciaal over verbond, beloften en prediking. Uitvoeriger wordt op deze actuele onderwerpen ingegaan in "Verbond, prediking en geestelijk leven". Dit is een lezenswaardige Toelichting vanuit de Gereformeerde Gemeenten, geschreven door drs. Grandia, drs. Van Mourik, drs. Van Ojen en drs. Pas. Deze uitgaven kunnen ons in het bijzonder helpen wanneer het gesprek over zulke onderwerpen gaat.

Ambtsdragers dienen van verschillende zaken op de hoogte te zijn. Toerusting is beslist noodzakelijk, zeker vandaag. Het belangrijkste is de verborgen omgang met de Heere. Laat die er mogen zijn in de weg van het Woord en vanuit het Woord geschreven. Moge dat onderzoek en de overdenking daarvan door de Heilige Geest ten zegen gesteld worden. Dat zou persoonlijk heilzaam zijn, maar ook voor de gemeente.

Krimpen aan den IJssel, ds. P. Mulder

Het is best even wennen voor een ambtsdrager die voor het eerst wordt bevestigd. Het is ook een zaak om door de Heere afgezonderd te zijn tot dit werk in Zijn gemeente. En er zijn veranderingen in de gewone dingen. In de kerk zit je niet meer bij je gezin; vaak moet je met andere leden van de kerkenraad optrekken. Veel zaken van het ambtswerk zijn onbekend. Alles doe je voor de eerste keer. Dat doet steeds bedenken: hoe hoort het te gaan in het kerkelijke en ambtelijke leven?

De nieuwe ambtsdrager zal door de voorzitter of de scribe van de kerkenraad ongetwijfeld op de hoogte zijn gesteld van de belangrijkste dingen. Hoe verloopt een kerkenraadvergadering? Waar moet je op letten als je voor de eerste keer een diaconaal bezoek aflegt? In welke dingen moet de nieuwe ouderling erg hebben bij de eerste leesdienst die hij verzorgt? Diverse vertrouwelijke zaken van het gemeentelven komen aan de pas beginnende ambtsdrager voorbij. Er is op zwijgplicht gewezen. Dat is ook wel nodig.

Op de hoogte zijn

Het is goed dat een nieuwe ambtsdrager kennis neemt van een aantal belangrijke en noodzakelijke dingen. In de eerste plaats gaat het dan over diverse zaken die de eigen kerkenraad en gemeente betreffen. De voorzitter of scribe zal daartoe een en ander bespreken. Indien iemand voor het eerst diaken wordt, zal de voorzitter van de diaconie ook wel een aantal zaken doorspreken. Misschien gaat de pas bevestigde ouderling wel op huisbezoek met een ervaren broeder. Dan zal hij van deze ambtsbroeder ook het nodige kunnen leren. Daarnaast is het nodig van een aantal meer algemene zaken kennis te nemen. Met name zaken die de kerkorde betreffen en het geheel van het kerkelijke leven binnen het eigen kerkverband.

Gewoonlijk zal er in de kerkenraadskamer een map zijn waarin veel te

vinden is. Het is een soort wegwijzer voor (nieuwe) kerkenraadsleden. Daarvan moet uiteraard kennis genomen worden.

Heel belangrijk is de DKO, onze Dordtse Kerkorde. Ieder kerkenraads-lid dient van de hoofdzaken van onze kerkorde op de hoogte te zijn.

Er zijn goede boeken verschenen die ons hierin de weg wijzen.

Zo is er de uitgave van ds. W. Silfhout, "Gereformeerd Kerkrecht in kort bestek". Dit boek geeft goede informatie over het kerkrecht in het algemeen en bij de verschillende artikelen van de DKO afzonderlijk. Daarbij is er het nodige in te vinden wat speciaal het verband van de Gereformeerde Gemeenten betreft.

Een dunner boekje is de uitgave van ons deputaatschap Kerkrecht, "De Dordtse Kerkorde". Daarin wordt de DKO weergegeven en vervolgens wordt bij elk artikel kort iets vermeld ter toelichting en ter verduidelijking van onze huidige kerkelijke praktijk. Ieder kerkenraadslid dient ook te beschikken over "In goede orde". Deze uitgave van onze Generale Synode geeft onder ons geldende regels omtrent de kerkelijke rechtsgang. Hoe gaat het kerkordelijk rondom tucht? Wat houdt een beroep op de classis in, enzovoort.

Het is nodig dat kerkenraadsleden van de hoofdzaken op de hoogte zijn en dat deze uitgave ter beschikking is. In voorkomende gevallen moet men deze immers raadplegen en er naar handelen.

Een onderwerp dat helaas bijzondere aandacht behoeft, is huwelijk en echtscheiding. In 2007 heeft onze Generale Synode een commissie ingesteld die van deze zaken studie heeft gemaakt en daarover aan de GS heeft gerapporteerd. Zo is de uitgave "De heilige huwelijke staat" tot stand gekomen. Het geeft een Bijbelse visie op trouwen en scheiden. Ook deze uitgave behoort tot de noodzakelijke lectuur voor ambtsdragers.

Niet alleen kerkorde

Kerkrecht is een belangrijke zaak.

BOEKENNIEUWS

**“Wat depressie met je doet”,
Arie Jan de Lely (red.);
uitg. Boekencentrum, Zoetermeer;
ISBN 978 90 239 2150 9;
187 blz.; € 15,90.**

In dit boek gaat het niet in de eerste plaats over depressie als een ziekte met bepaalde symptomen, maar vooral ook over de betekenis van een depressie in het leven van mensen. Wat een depressie met je doet... Dat is wat mij bijzonder aanspreekt in dit boek. We hebben waarschijnlijk allemaal wel in meerdere of mindere mate te maken met mensen die depressief zijn. In de familie, op school, of op ons werk. Maar ook in het pastoraat kom je vaak mensen tegen met depressieve gevoelens of met een depressie. Het is erg belangrijk in gesprekken met mensen die hieraan lijden de juiste toon te treffen. Het is voor iedereen van belang een soort van basiskennis op dit gebied te hebben. Welnu, dit boekje biedt hierbij de helpende hand. Daarom is het

goed dat dit boekje in de reeks “Wat ... met je doet” is verschenen. In deze serie verschenen al diverse boeken die te maken hebben met psychische problemen zoals angst, burn-out en schizofrenie.

Na het Woord vooraf opent het boek in deel I met een vijftal interviews, verhalen die een beeld geven van hoe iemand met een depressie zich kan voelen. Deel II beschrijft: Depressie, wat is er aan de hand? In elf hoofdstukken passeren verschillende thema's de revue, zoals: Is depressie een ziekte? Maakt geloof depressief? Suicide als uitweg? Stuk voor stuk gevoelige thema's die door de auteur evenwichtig en met empathie beschreven worden.

Ik ben blij en dankbaar dat dit boekje verschenen is. Allen die met deze problematiek te maken hebben, wil ik van harte aanraden dit boek aan te schaffen en te lezen. Verder mag het mijns inziens in geen kerkenraadsbibliotheek ontbreken. Van harte aanbevolen!

Waarde,

G. van Veldhuisen

een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking.

In deze dienst, die om 14.30 uur begint, hoopt ds. J. van Belzen voor te gaan. Iedereen is van harte welkom.

■ VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 18 JANUARI 2013

Namens de roepende kerk van Zeist opent ds. J.J. van Ekeveld de vergadering. Hij laat zingen Psalm 74, de verzen 12 en 19, leest 2 Kronieken 20 vers 1-13 en gaat voor in gebed.

De tijdelijk preses heet alle aanwezigen welkom, waaronder de emeritus predikant ds. J.S. van der Net. Ook ds. J. IJssels-tein is aanwezig.

De preses spreekt een openingswoord naar aanleiding van 2 Kronieken 20 vers 6.

Vervolgens memoreert de preses o.a. dat ouderling G. Cromwijk van Woerden mocht gedenken 40 jaar ambtsdrager te zijn. Gedurende drie jaar was hij diaken en 37 jaar ouderling. De preses wenst hem Gods onmisbare zegen toe.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. J.J. van Ekeveld, assessoren: ds. G.M. de Leeuw en ds. A. J. de Waard, scriba: J.H. Mauritz en quaestor: J.H. Doeve.

Naar de vergadering van de Particuliere Synode Noordwest d.d. 25 april 2013 te Lisse worden afgevaardigd: de predikanten J.J. van Ekeveld, G.M. de Leeuw, W. Visscher en A.J. de Waard, en de ouderlingen: J.A. Cromwijk, M. van Dam, J.H. Doeve en J.H. Mauritz.

Over het consulentchap van de gemeente Tricht-Geldermalsen wordt besloten dat ds. Van Ekeveld 1^e consulent is en ds. De Leeuw 2^e consulent.

Er is een kort verslag van ds. A.J. de Waard, die namens de classis in Zeist de catechisaties voor (jonge) mensen met een handicap verzorgt. Er zijn 20-25 catechisanten, waaronder een groep uit de Siloah-woonvorm “Bethesda”. Ds. De Waard wordt dankgezegd voor zijn inzet. Het jaarrapport 2012 van de Raad van Advies van Sirjon wordt besproken. De preses onderstreept het belang van deze werkzaamheden. De identiteit van de instellingen moet ons een blijvende zorg zijn. Hij spreekt zijn waardering uit voor het functioneren van de Raad van Toezicht en de Raad van Advies.

In de jaarrapportage van de classisdiakenen wordt melding gemaakt van een tweetal bijeenkomsten van de diakenen uit de classis. Opnieuw is gesproken

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Beekbergen:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;

Te Kruijningen:

ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom;

Te Puttershoek:

ds. J.J. van Ekeveld te Zeist;

Te Rijssen-West:

ds. M. Karens te Werkendam;

Te Rilland-Bath: ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

Te Rotterdam-Alexanderpolder:

ds. D.W. Tuinier te Aagtekerke;

Te Wageningen:

ds. J.J. Tanis te Middelburg-Zuid;

Te Westkapelle:

ds. C. van Krimpen te Yerseke.

BEDANKT

Voor Clifton (New Jersey, VS)

en voor Sioux Center (Iowa, VS):

ds. J.B. Zippro te Grand Rapids (VS).

Voor Groningen:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;

Voor Oosterland:

ds. A. Vermeij te Nieuw-Beijerland;

Voor Ouddorp: ds. C.J. Meeuse te Goes;

Voor Ridderkerk:

ds. G. van Manen te Elspeet;

Voor Zwolle:

ds. B. van der Heiden te Alblasserdam.

■ AANGEPASTE KERKDIENTST OP URK

Op **zaterdag 23 maart** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente op Urk

over de opheffing van het Steunfonds 'Bethesda'. Op 27 november 2012 is hieraan definitieve uitwerking gegeven. De diakenen hebben gesproken over de praktische thuishulp. Nu er sprake is van afnemende overheidsondersteuning zal de zorg vanuit de gemeenten meer aandacht vragen. Gebleken is dat er ook sprake is van psychische zorgen in gezinnen, waardoor langdurige hulp soms nodig blijkt.

Het jaarrapport 2012 van de Commissie Evangelisatiewerk Leidsche Rijn wordt besproken.

Het jaarverslag geeft bij de afgevaardigden geen aanleiding tot vragen. De preses stelt vast dat uit de deelname van de vrijwilligers en de financiële bijdragen van de gemeenten blijkt dat dit werk in onze classis breed gedragen wordt. Met dankbaarheid mag vastgesteld worden dat br. C. van Haaften zijn werk in de Leidsche Rijn nog steeds mag doen. Het ziet er naar uit dat dit bezoekwerk binnen afzienbare tijd uitbreiding vraagt.

De preses spreekt de wens uit dat de Heere aan dit werk Zijn zegen zal willen schenken.

Vervolgens komt het verslag van de Commissie Buitenlandse kerken aan de orde.

Dit verslag wordt jaarlijks uitgebracht aan de classis. Bij de rapportage over de gemeente Carterton zijn geen vragen. De preses stelt vast dat het vertrek van ds. A.T. Vergunst ingrijpend is voor die gemeente. Bij de rapportage van de gemeente Randburg wordt melding gemaakt van de sluiting van de *Rehobotskool*. De classis betreurt dat de school er niet meer is. Helaas is er onvoldoende draagvlak om de school voort te zetten. De preses wenst de kerkenraden van Carterton en Randburg Gods onmisbare zegen toe.

Een kerkenraad uit de classis heeft een punt ter behandeling aangereikt waarin voorgesteld wordt tot een uitsluitend taalkundige aanpassing te komen van de huidige Statenvertaling. Momenteel ligt de vraag naar aanpassing bij de Gereformeerde Bijbelstichting. De desbetreffende kerkenraad meent dat dit in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de kerk is. Het blijkt dat vooral onze jongeren in toenemende mate moeite hebben met verouderde woorden die in de Statenvertaling gebruikt worden. De zorg om het behoud van de Statenvertaling is het motief om dit punt ter classis te brengen. De preses geeft gelegenheid om informatieve vragen te stellen. Vervolgens wordt een afweging gemaakt of het gewenst en zinvol is om op dit moment

opnieuw een voorstel over taalkundige herziening van de Statenvertaling door te sturen aan de Synode.

De preses geeft aan dat de Generale Synode al een dergelijk voorstel neergelegd heeft bij de GBS. Uit de stemming blijkt dat een meerderheid van de afgevaardigden tegen het doorsturen van dit voorstel is.

Vervolgens wordt gesproken over de jaarlijkse ambtsdragersconferentie. Besloten wordt de bijeenkomst te houden op maandag 10 juni 2013 te Zeist. Het thema zal zijn: "Pastoraat rond het Heilig Avondmaal".

De volgende classisvergadering zal gehouden worden op vrijdag 5 april 2013 (alleen als er punten zijn). Roepende kerk is de gemeente Amersfoort. De volgende data zijn: woensdag 3 juli 2013 (als een

kandidaat een beroep aanneemt naar een van de classisgemeenten), vrijdag 4 oktober 2013 (alleen als de classisvergadering van 5 april 2013 niet doorgaat).

Op verzoek van de preses besluit ds. De Leeuw met het laten zingen van Psalm 119: 45, waarna hij voorgaat in dankgebed. De preses sluit daarna de vergadering.

J.H. Mauritz, scriba

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2012

Pag. 207, **gemeente HAAMSTED**.

Scriba, tevens belast is met regeling preekbeurten, is nu:

J.J. de Jonge, Ingridstraat 22,

4322 BS Scharendijke,

tel. (0111) 671596,

e-mail: jjdejonge@filternet.nl

BERICHTEN

■ WELKOM OP DE CGO

Wil(t) u/jij kennismaken met de CGO? Bezoek dan de open lessen.

- Goes, **zaterdag 23 maart**, aanvang: 8.30 uur
- Gouda, **donderdag 4 april**, aanvang: 19.15 uur
- Dordrecht, **zaterdag 6 april**, aanvang: 8.30 uur

Meer informatie kunt u vinden op de website: www.cgo.nu

■ VERKOPINGEN

Rijssen

Op **zaterdag 23 maart** houdt vrouwenvereniging Dorcas-Zuid te Rijssen een verkoping in en om de Zuiderkerk aldaar. Opening om 9.30 uur door ds. A. Schreuder en van 10.00-14.00 uur verkoping. De opbrengst is voor de Zending, Evangelisatie en het Deputaatschap voor Israël.

Sprang-Capelle

Op **woensdag 27 maart** hoopt de vrouwenvereniging Monica te Sprang-Capelle een verkoping te houden. Deze verkoping duurt van 19.00-22.00 uur en vindt plaats in Zidewinde, Julianalaan 1, aldaar.

■ ZANGAVOND TE DORDRECHT.

Passie-avond op **zaterdag 23 maart** in de Augustijnenkerk, Voorstraat 216 te Dordrecht, m.m.v. het gemengd koor Preludium uit Woerden, organist Gerard Verweij.

Opening en meditatie: ds. H. Hofman. Aanvang: 20.00 uur. Entree € 5,- p.p., max. € 10,- per gezin.

■ VAKANTIEWEEK KINDEREN/ JONGEREN MET LICHAAMELIJKE BEPERKING

De Commissie Vakantieweken voor mensen met een beperking (CVB) organiseert jaarlijks vakantieweken 'in eigen sfeer'. Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar in de week van **19-26 juli** voor de leeftijdsgroep 10-18 jaar in het oord 'De Putse Hoeve' in Bergeijk.

Ook zijn er nog enkele plaatsen beschikbaar in de week van **16-23 augustus**, bedoeld voor de leeftijdsgroep 19-35 jaar. Deze week wordt georganiseerd in oord 'De vrije vogel' in Elsloo. Beide vakanties zijn bedoeld voor kinderen en jongeren met alleen een lichamelijke beperking. Voor meer informatie en aanmelding: mev. G.A. Hoogendoorn-de Raaf, cvb. gasten.lb@vrouwenbondgergem.nl of T(033)2863366.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 24 MAART 2013

Aalburg 9.30 en 14.30 uur ds. H. Hofman; Aalst 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur stud. H.A. van Zetten; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Arnhem 15.00 uur ds. A. Verschuure; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Berkenwoude 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 10.00 en 15.30 uur ds. F. Mulder; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Boskoop 9.30 uur ds. H. Paul en 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur stud. S.W. Janse; Delft 16.30 uur ds. H. Paul; Deventer 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. K. Boeder; Dinteoord 10.00 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 (H.D.) en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Mamen; Emmeloord 19.00 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. A. Schot; Enkhuizen 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 9.30 uur ds. L. Blok en 18.30 uur ds. P. Melis; Goudswaard 18.00 uur ds. P. Mulder; Gravenhage 16.30 uur ds. J. Driessen; Gravenpolder 9.30 uur en 18.00 uur ds. W.J. Karels en 14.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Gravenzande 9.30 (H.D.) en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Haamstede 15.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Hellevoetsluis 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. L. Terlouw; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. B. Labee; Hoedekenskerke 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Hoogeveen 19.00 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. A. Schot; Hoogvliet 19.00 uur ds. W. Silfhout; Houten 19.00 uur ds. L. Blok; Kampen 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Kamperland 14.30 uur (openb.bel.) ds. C. Sonneveld; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kortgene 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur

ds. C. Sonneveld; Krainingen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 18.30 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Melissant 15.00 uur stud. P.D. den Haan; Middelburg-Centrum 9.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelbrug-Centrum) 12.15 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Mijdrecht 19.00 uur (Tegenstrijdige vermelding) ds. F. Mulder; Moerkapelle 9.30 (H.A.) en 15.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 9.30 en 16.00 uur stud. S.W. Janse; Nieuwerter Aa 10.00 uur ds. J. Driessen; Nieuwerkerk 9.30 uur ds. A.J. Gunst; Nijkerk 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. G. Beens; Nisse 14.30 uur ds. C. van Krimpen; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. M. Mondria; Oostkapelle 15.00 uur ds. W.J. Karels; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur stud. P.D. den Haan; Poederoijen 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Poortvliet 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. S. Maljaars; Puttershoek 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Vermeij; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur stud. J. van Laar; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. M. Joosse; Rijssen-West 9.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Centrum 10.00 en 17.00 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 18.00 uur ds. M.J. van Gelder; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 16.00 uur (H.D.) ds. G.W.S. Mulder; Sint Annaland 14.30 uur ds. S. Maljaars; Sint Philipsland 18.30 uur ds. A.J. Gunst; Soest 9.30 uur ds. P. Melis; Spijkenisse 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. P. Mulder; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur ds. L. Terlouw; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 18.30 uur ds. B. van der Heiden; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur (H.D.) ds. B. van der Heiden en 19.00 uur ds. W. Visscher; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur (H.D.) ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 15.00 uur ds. L. Blok; Vlaarding 16.30 uur ds. J.S. van der Net; Vlissingen 9.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 16.00 uur ds. J. IJsselstein;

Waarde 9.30 en 14.00 uur ds. J. IJsselstein en 18.30 uur ds. H. Hofman; Wageningen 10.00 uur ds. A.A. Brugge en 18.30 uur ds. F. Mulder; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Wierden 15.00 uur ds. B.J. van Boven; Woerden 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. G. Pater; Zwolle 9.30 (H.A.) en 19.00 uur ds. A. Schot.

■ WOENSDAG 27 MAART 2013

Gorinchem 19.30 uur ds. B.J. van Boven (voor de GBS); Moerkapelle 14.30 uur (huw.bev.) ds. W. Harinck.

■ DONDERDAG 28 MAART 2013

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Borssele 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; Breda 19.30 uur ds. M. Mondria; Eindhoven 19.30 uur ds. L. Blok; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. L. Terlouw; Hilversum 19.45 uur ds. D. de Wit; Krabbendijke 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. Sonneveld; Mijdrecht 19.30 uur ds. A. Verschuure; Naaldwijk 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Nieuwerter Aa 19.45 uur ds. G.M. de Leeuw; Nisse 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Oostvoorne 19.30 uur ds. J. Schipper; Puttershoek 19.30 uur ds. W. Harinck; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Spijkenisse 19.45 uur ds. A.A. Brugge; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Westzaan 19.30 uur ds. M. Joosse; Wierden 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ VRIJDAG 29 MAART 2013 GOEDE VRIJDAG

Aagtekerke 19.30 uur ds. D.W. Tuinier; Aalburg 17.00 uur stud. J. van Laar; Aalst 16.00 uur ds. H. Hofman; Alblasterdam 19.30 uur ds. B. v.d. Heiden; Amersfoort 19.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 19.30 uur ds. J.M. Kleppe; Barendrecht 19.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 19.30 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Benthuizen 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Bodegraven 19.30 uur ds. J. Driessen; Borssele 16.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Boskoop 19.30 uur ds. J. IJsselstein; Brakel 19.30 uur stud. J. van Laar; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. A. Moerkerken; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 19.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 19.45 uur ds. H. Hofman; Ede (Verl. Maanderweg 33) 16.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 19.00 uur ds. G. van Mamen; Enkhuizen 19.30 uur ds. G. Heijkamp; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden

19.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 19.30 uur ds. L. Blok; Gouda 19.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 19.00 uur ds. H. Paul; 's-Gravenpolder 16.00 uur stud. S.W. Janse; 's-Gravenzande 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Groningen 15.00 uur ds. R. Kattenberg; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 19.30 uur ds. M. Joosse; Hoedekenskerke 17.00 uur ds. C. van Krimpen; Hoogvliet 17.00 uur ds. L. Terlouw; Houten 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Kamperland 16.30 uur ds. G.J.N. Moens; Katwijk aan Zee 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Klaaswaal 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. G. Beens; Kortgene 16.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Krabbendijke 19.00 uur ds. C. Sonneveld; Krimpen a/d IJssel 19.45 uur ds. P. Mulder; Leerdam 17.00 uur ds. M. Mondria; Lelystad 19.30 uur ds. R. Kattenberg; Marknesse 14.30 uur ds. A. Schot; Meeuwen 17.00 uur stud. H.A. van Zetten; Meliskerke 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 17.00 uur ds. J.J. Tannis; Middelharnis 19.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 19.30 uur ds. W. Harinck; Nieuw-Beijerland 19.30 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 19.00 uur stud. S.W. Janse; Nijkerk 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Oostburg 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oostkapelle 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Opheusden 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Ouddorp 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Oudemirdum 9.30 uur ds. C. Hogchem; Poederloijen 17.00 uur ds. A.T. Huijser; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rijssen-Noord 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 19.00 uur ds. A. Schreuder; Rilland-Bath 19.00 uur ds. M. Golverdingen; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur stud. P.D. den Haan; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. J. Mijnders; Rotterdam-Zuidwijk 17.30 uur ds. P. Mulder; Scherpenzeel 19.00 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 19.00 uur ds. 's-Gravenhage; Sliedrecht 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 16.00 uur ds. W. Visscher; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. M.J. van Gelder; Uddel 19.30 uur ds. G. Mouw; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 19.00 uur ds. A.J. de Waard; Veen 19.30 uur stud. H.A. van Zetten; Vlaardingen 19.30 uur ds. C. Harinck; Vlissingen 19.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 16.00 uur ds. C.J. Meeuse; Waardenburg 19.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Wolphaartsdijk 19.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Yerseke 19.30 uur ds. C.

van Krimpen; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwolle 19.30 uur ds. A.P. Baaijens.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 MAART 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105)

10.00 uur en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

■ VRIJDAG 29 MAART 2013 GOEDE VRIJDAG

Amsterdam (Looiersgracht 70) 19.30 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 19.30 uur evang. C. van Drunen; Tilburg (Offenbachstraat 105) 19.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Voor €495,- all-in per week staat uw stacaravan in Oostenrijk klaar. Nederlandstalige kerkdiensten en recreatieactiviteiten voor jong en oud. Meer info bel 055 3030083 of www.es-vakanties.nl

Kleine **boerencamping**
in de ijsselvallei te Nijbroek
Familie Mekelenkamp
www.destriep.nl
Tel: 0571291624

Te huur in **Garderen**. Vak. Bungalow
8 tot 10 pers. Alles aanwezig.
Bezet week 18, 19 en 28 t/m 35.
tel. 06-30792137/06-20409672.

Vakantie

Ameland - Terschelling - Bakkeveen
(bij Drachten- 12km) - Ommen -
Hardenberg chalets/stacars - ook
schoolvak. vrijv.a. € 125,- p.w.
0512-516096
zie op www.vdsluisvakanties.nl

Geniet van het voorjaar op de Veluwe!

Nu aantrekkelijke prijzen!
Tel. 0577-407319
www.veluws-vakantiehuis.nl

Margrietstraat 30 • 4401 EZ Yerseke
Tel. 0113 - 57 36 81 • Mob. 06 - 222 96 733
E-mail: info@burgtours.nl • Website: www.burgtours.nl

Schotlandreis o.l.v. W. Kolijn

10-daagse busexcursiereis Nauders

maandag 15 t/m woensdag 24 juli

*Indrukwekkende bergpassen / dagtocht Zwitserland
en Italië / treinrit Bernina Express / mooie dagtochten*

10-daagse busexcursiereis Oberdrauburg

maandag 26 aug. t/m woensdag 4 sept.

*Zuidkant van de Alpen / Grossglockner / prachtige
dagtocht Adriatische kust / Dolomieten / Weissensee*

Te huur in Voorthuizen
luxe 4-6 p. chalet op rustig park
in buitengebied, veel privacyinform.?
chaletvh@live.nl

4 -6 p vakhuis **VELUWE** (Stroe)
Rust & ruimte 06-21420647
of mail molshoop@solcon.nl

Te koop in Genemuiden
mooi driekamer appartement
bouwjaar 2006 met garage.
Voor inlichtingen Makelaardij
Bonhous Vaartjes tel. 038-3867033

.... GENIET VAN HONGARIJE ....
Ga er fijn even tussenuit naar het
beschouwelijke Zuid Westen; 18,50
incl ontbijt. www.trefa-homes.nl

Voor een zorgzame begeleiding

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Woning te huur in Uddel
van 29 juli tot 9 aug 2013
info 06-48597467

Zeeland: gezellige minicamping
Bruinisse. Ruime kampeerplaatsen.
Caravanverhuur. Nieuw!!!
Luxe **SAFARITENT** te huur.
www.dewelblok.nl / tel 0111-482523

Vakantieoord Holsappel Al 60 jaar een begrip.

Boek nu u vakantie 6/7 en 8 pers.
bungalows v.a.g.v met veel rust en
ruimte in vertrouwde sfeer
nu vanaf € 60.- p/w excl. bel voor
info 0548-512790 of kijk op
www.vakantieoordholsappel.nl

Vakantie Oostenrijk:

Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

Te huur: 6 tot 8 pers. stacaravan!
Op camping **De Wolfskuilen in
Gees**. Bezet: week 31, 32 en 33
Voor inlichtingen 0252-419774

Psalmzangavond met bovenstem
DV zat. 6 april: Grote kerk Elburg
aanvang: 19.00 uur - toegang: vrij

Peter Wildeman: orgel
Ds. A. Schot: meditaties

TE HUUR

Landelijk gelegen senioren
WONING in het buitengebied van
Waardenburg. Er komt over een
enkele maand weer een woonruimte
beschikbaar.

De Rijnwaard is een kleinschalige
woonvoorziening met 4 aparte
wooneenheden. Er is aanvullende
zorg, huishoudelijke hulp
en persoonlijke begeleiding
beschikbaar. Bekijk ook meer
informatie en foto's op
www.rijnwaard-waardenburg.nl
Bel voor meer informatie:
G. Waverijn - Van Ommeren
Tel. 0418-653773 of 06-53933283.
E-mail: rijnwaard@gmail.com

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

Barneveldse Begrafenis Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige verzorging
van begrafenissen in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12

WELKOM OP DE CGO

Belangstelling voor de Cursus Godsdienstonderwijs?

Op de volgende locaties kunt u kennismaken met de A- en B-cursus:

Goes zaterdag 23 maart	Calvijn College Klein Frankrijk 19
Gouda donderdag 4 april	Driestar College (Gebouw B) Ronsseplein 1
Dordrecht zaterdag 6 april	Wartburg College (locatie Marnix) Prof. Waterinklaan 41
Amersfoort zaterdag 20 april	Van Lodenstein College Utrechtseweg 228
Kampen zaterdag 20 april	De Beukelaar, Ger. Gem. Kampen 2e Ebbingestraat 3
Rijssen zaterdag 20 april	De Tabernakelkerk Rijssen - West Veeneslagen 107

- Op de zaterdagochtenden beginnen we om 8.30 uur.
  - In Gouda: opening om 19.15 uur.
- Op alle locaties staat een kopje koffie klaar en krijgt u een map met informatie.

C-cursus

- In Gouda en Goes starten we D.V. in september met een verdiepingscursus voor cursisten die de A- of B-cursus hebben afgerond. Vakken: Bijbelkunde, Dogmatiek en Ethiek.

Nadere informatie en opgave: www.cgo.nu

Voorlichting:

J. van Roest
Arnoldipad 13, 3123 NA Schiedam
Tel. 010-4717223
email: voorlichting@cgo.nu

Overige informatie:

J.H. Mauritz, directeur
Tel. 0348-40 19 78
email: jh.mauritz@cgo.nu

TOERUSTING

CGO
CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

**Behandeling van volwassenen
met psychische problemen**

Rozenhof 33-303 • 3311 JT Dordrecht
T 078-2000250 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

Te huur in Garderen: mooie ruime
vakantiewoning v.a.g.v.,
o.a. vaatw., wasmachine, droger.
11 pers. Tuin grenzend a.h. bos.
Info: tel.0180-313155/ 06-42800610

**Thuiswerk gevraagd
door gepensioneerde man**
Montage of kleiner timmerwerk .
Houtbew. machines zijn aanwezig.
Tel. 0642940909
Woont in midden v.h. land

NORWICH, (Ontario) Canada.
Te huur voor uw vakantie.
Onze woning, voor 2/6 personen.
Dichtbij kerk.
Voor meer informatie E-mail joanne.
otten123@gmail.com
of tel. 0548-513725

Winst uit Verlies

Steun en troost vanuit
Gods Woord bij kanker!
Landelijke Contactdag Woerden
D.V. zaterdag 20 april 2013
Spreker ds. A.J. de Waard
Meer Info & Opgave:
www.winstuitverlies.nl
of 0341-250434

NIEUW: CD 4e Betuwse mannenzang
(psalmzang met bovenstem)
www.betuwsemannenanzang.webklik.nl
A.J. Karens, t. 0488442031

Th. ZEELAND: ruime, sfeervolle
vakantiewoning 6-8 pers.
Kinderbed, wasmachine aanw.
Bezet wk 26, 31 t/m 35
Tel: 0113-302209
www.boerderijvakantiezeeland.nl

kina
begravenisverzorging

D.W. Schipper J. Kooijman
010-458 31 12 0182-58 39 32
Capelle a/d IJssel Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Uw pand of woning geheel
toegankelijk naar de eigen wensen.
Met innovatieve oplossingen
creëert Invaned toegankelijkheid!

Verkoop en montage van
diverse woonaanpassingen:

- Trapliften (ook obese)
- Plateau en plafondliften
- Instapbaden
- Wandbeugels
- Drempeloplossingen
- Verstelbare keukens

Invaned Mobiliteitszorg
Kamerlingh Onnesweg 19
3316 GK Dordrecht t 0180-530585
info@invaned.nl www.invaned.nl

de **Beukelaar**
boekhandel

Laan 15 | 8071 JG Nunspeet T. (0341) 25 05 93
E. info@boekhandeldebeukelaar.nl
I. www.boekhandeldebeukelaar.nl

Belijdenisgeschenken

Bijbels | Boeken | Wenskaarten | Cd's

**In de knop
gebroken**

Reformatorische vereniging voor ouders bij wie tijdens de
zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

www.indeknopgebroken.nl
info@indeknopgebroken.nl • telefoon: 06 - 49 49 94 99

**Bijbels:
een kostbaar geschenk**

Steunt u het werk van Bonisa financieel, zodat Bijbels en
kinderbijbels uitgedeeld kunnen worden?

Hoe kunt u helpen?

Voor € 10,-
geeft u 2 Chinese
kinderbijbels

Voor € 25,-
ondersteunt u een evangelist
om de Bijbel uit te leggen

Voor € 17,50
geeft u 5 Bijbels in talen
van etnische minderheden

Voor € 50,-
bouwt u mee aan een kerk voor de
Lisu bevolking in de bergdorpen

Postbank 31.555.32 o.v.v. **Bijbels / kinderbijbels**
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse | www.bonisa.nl | 0252 - 41 82 69

**Help mee
en betaal een Bijbel
voor Chinezen**

Begravenisverzorging
I. Janssen

Dag en nacht bereikbaar op
0113 - 33 09 36
06. 53 23 73 20

Dienstverlening in geheel
Zeeland

www.begravenisverzorging-janssen.nl
Havikskruid 10, 4421 MN Kapelle

Wij verzorgen geen crematies

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl

Boeken met inhoud van blijvende waarde

Afgeprijsd:
Beukelman Vervolgstoffen
90 preken 2 delen € 44,50
ISBN 978-90-79473-01-4

Uitgeverij De Oude Wijn
e-mail: info@deoudewijn.nl
Tel. 033 286 5548
www.deoudewijn.nl
www.theologieportaal.nl
Nieuwe druk, niet hertaald

PSYCHOLOGENPRAKTIJK
BROUWER

BEHANDELING • BEGELEIDING
ONDERZOEK • ADVIES

Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

O.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN
(Geldermalsen)
Dorpsstraat 18

Informatie en aanmelding via:
Tel: 0180 - 42 69 55
E-mail: info@psychbrouwer.nl
Website: www.psychbrouwer.nl

Agathos

- Nette **hulp** bij het **huishouden** voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met **autisme**?
- Weer een **gezellige gezinsmaaltijd**?
- Hulp bij het **douchen** voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- **Mantelzorg**ondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

ORGEL OF
PIANO KOPEN?

Joh.deHeer
méer dan muziek, sinds 1898.

Leegwaterstraat 46/47 Sliedrecht
facebook.com/johdeheer • www.johdeheer.nl

Begravenisverzorging
Kamsteeg

Waar ú ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begravenisverzorgingkamsteeg.nl

Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859
Bommelerwaard: tel. 06-53 53 33 22
Sliedrecht: R. Mauritz, tel. 0184-785978

Een respect- en stijlvolle uitvaart is onze zorg

Handen van de kerk wereldwijd

ONDERWIJS

Ecuador

Zimbabwe

Pakistan

Help mee!

- Organiseer een actie • Geef een gift
- Nodig ons uit voor een presentatie

SPONSOR WORDEN?
Bel ons!

Bijzondere Noden
GIRO 307447

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN
Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl

Begravenisverzorging Tollenaar

Wij verzorgen goed georganiseerde begravenissen met eerbied, meeleven, en... met oog voor detail.

De laatste wensen brochure "Bevel aan uw huis" is gratis verkrijgbaar.

John Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen.
(Wij berekenen uiteraard geen km en tunnelkosten)

0115 61 25 54 of 06 18 14 80 08

www.bvtollenaar.nl

VAN STAVEREN

Begravenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begravenissen

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en media-gebruik.

DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Kraamzorg

Bel 0187 - 4891 73
b.g.g. 0342 - 492155
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Begravenisonderneming

De Jongh

H. de Jongh
P.H. van der Leer
D.D.E. Melieste

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen.

Wij zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611154
Waardenburg	0418 - 652039
Werkendam	0183 - 701017
Papendrecht	078 - 6412740

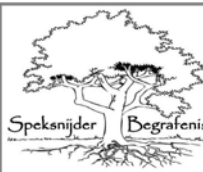
www.begravenisondernemingdejongh.nl

E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begravenisondernemingtreur.nl
info@begravenisondernemingtreur.nl

Begravenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begravenissen

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

Speksnijder Begravenisverzorging

www.speksnijderbegravenisverzorging.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl

Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Uw dealer van

**Johannus
Monarke
Content
Domus**

Ruime keuze uit occasions

In onze beide winkels is een ruim
assortiment bladmuziek aanwezig
(ook klavar)

www.andanteorgels.nl

A. van Ostadelaan 35, Veenendaal
T. 0318 - 50 50 63, E. info@andanteorgels.nl

Oranjestraat 6, Rijssen
T. 0548 - 51 58 66

Zorg...
Respect...
Aandacht...
Geen crematies...

Walcheren, Noord- en Zuid-Beveland

Tel. 0118-616012 of 0113-342304

Rust en ontspanning in de prachtige Eifel! Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl

begrafenisverzorging **Den Hollander**

Begraffenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

SCHOONHOVEN ZILVERSTAD

JA, IK WIL...

EEN RIKKOERT RING GRATIS

SETPRIJS INCL. DIAMANT € 1840,-
De voordeligste ring
GRATIS
U betaalt
€ 995,-*
* Prijswijzigingen voorbehouden.

Huismerk: keuze uit meer dan 200 modellen.
UNIEKE TROUWRINGENGALERIE met meer dan 1000 ringen.
Exclusief dealer van o.a.: Acredo, Aller, Colom, Desiree, Martinshof, Saint Maurice.
Alle overige merken 10% KORTING: m.u.v. Acredo

HAVEN 1-13
SCHOONHOVEN
TEL. (0182) 38 26 51
BURG. ROOSSTR. 22
LEKKERKERK
TEL. (0180) 66 14 90
INFO@RIKKOERT.NL
WWW.RIKKOERT.NL

HARKES

Begraffenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begrafenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

Reformatrice Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwend, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan **kinderen, jongeren** en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!

nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met

Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten

ZGG zoekt evangelist voor Guinee

ZENDING GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Kijk voor meer informatie op www.zgg.nl/vacatures of bel 0348 - 489 950.
Reacties ontvangen we graag voor 5 april 2013.